

Eesti Puuetega Inimeste Koja üldkoosoleku protokoll 1/2017

Toimumise aeg: 27. aprill 2017

Toimumise koht: Eesti Puuetega Inimeste Koda, Toompuiestee 10, Tallinn

Koosoleku algus: kell 11:00

Koosoleku lõpp: kell 16:00

Osalejate nimekiri on lisatud protokollile (Lisa 1).

Volitatud isikute volikirjad on lisatud protokollile (7 tk).

Üldkoosoleku juhataja kinnitamine

Ettepanek kinnitada koosoleku juhatajaks Monika Haukanõmm.

OTSUS: Konsensusega kinnitatud koosoleku juhatajaks Monika Haukanõmm (edaspidi MH).

Üldkoosoleku protokollija kinnitamine

MH teeb ettepaneku kinnitada üldkoosoleku protokollijateks Helen Kask ja Tauno Asuja.

OTSUS: Konsensusega kinnitatud üldkoosoleku protokollijateks Helen Kask ja Tauno Asuja.

Üldkoosoleku häältelugemiskoosoleku moodustamine

MH teeb ettepaneku moodustada üldkoosoleku häältelugemiskomisjon ja kinnitada komisjoni liikmeteks Helen Kask ja Genadi Vaher.

OTSUS: Konsensusega kinnitatud häältelugemiskomisjoni liikmeteks Helen Kask ja Genadi Vaher.

MH annab EPIKoja nimel üle tänukirja EPIFondi juhatajale Genadi Vaherile, kes tähistas hiljuti oma 70. juubelit.

MH teavitab, et alates 1. aprillist 2017 on lapsehoolduspühkusele tagasi tööl EPIKoja peaspetsialist Helen Kask.

MH informeerib, et EPIKoja liikmesorganisatsioonide tegevjuhtide hulgas on toimunud mõned muudatused- Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu uus tegevjuht on Jaanika Klopets, Eesti Kutsehaigete Liidu uus tegevjuht on Tiina Kink ja Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja uus tegevjuht on Anneli Kaasik.

Päevakorra punkt nr 1.

Üldkoosoleku päevakorra kinnitamine

MH teavitab, et üldkoosoleku päevakord on saadetud vastavalt põhikirjale 2 nädalat enne üldkoosoleku toimumist e-posti vahendusel kõigile liikmesorganisatsioonidele.

11:00-11:50 EPIKoja majandusaasta 2016 aruande ning revisjonikomisjoni järelalusotsuse kinnitamine.

Monika Haukanõmm, EPIKoja juhatuse esimees

Anne Tang, EPIKoja raamatupidaja

Georg Jurkanov, Revisjonikomisjoni liige

11:50-12:10 EPIKoja 2017 tegevuste lühitutvustus. Anneli Habicht, EPIKoja tegevjuht

12:10-12:20 Töötukassa võimalused koolitajatele puudega inimeste ja esindusorganisatsioonide hulgast. Külliki Bode – Eesti Töötukassa tööotsijate ja tööandjate teenuste peaspetsialist

12:20-12:30 EPIKoja uute toetajaliikmete lühitutvustus

Anneli Valdmann, Arengukeskus Avitus juhatuse liige

Maarja Haamer, Eesti Juhtkoerte Kasutajate Ühingu MTÜ juhatuse liige

12:30-13:15 LÕUNA

13:15-13:45 Puudega inimeste pöördumiste kokkuvõte 2016 ja võimalused koostööks EPIKoja liikmesorganisatsioonidega. Merit Ulvik, võrdõigusvoliniku nõunik.

13:45-14:15 Riigikontrolli audit riigi valmisolekust töövõimereformiks

Triin Jõelett, Riigikontrolli audiitor

14:15-14:45 Hoolekandeteenused AS – erihoolekande teenuste reorganiseerimisest ja võimalused koostööks EPIKojaga. Maarjo Mändmaa, Hoolekandeteenused AS juhatuse esimees

14:45-15:00 PAUS

15:00-15:30 Kohalike omavalitsuste sotsiaalteenused haldusreformi kontekstis

Kristiina Tuisk, Sotsiaalministeeriumi sotsiaalvaldkonna hoolekande osakonna nõunik

15:30-16:00 Aruteluring teemal EPIKoja ja EPIKoja liikmesorganisatsioonide kommunikatsioon avalikkusega. Anneli Habicht, EPIKoja tegevjuht

MH küsib, kas on ettepanekuid päevakorra täiendamiseks ja kuna muudatusettepanekuid ei ole, teeb ettepaneku kinnitada EPIKoja üldkoosoleku nr 1/2017 päevakord

OTSUS: Konsensusega kinnitatud EPIKoja üldkoosoleku nr 1/2017 päevakord.

Päevakorra punkt nr 2.

EPIKoja majandusaasta 2016 aruande ning revisjonikomisjoni järelalusotsuse kinnitamine.

MH annab ülevaate EPIKoja 2016. aasta tegevusest (Lisa 3).

Anne Tang (edaspidi AT) annab ülevaate EPIKoja 2016.a. finantsseisust (Lisa 4).

Jüri Lehtmets (edaspidi JL) küsib, kui palju õnnestus EPIKojal teenida maja rendist.

AT vastab, et renditulu oli 34 836 eurot, majaga seotud kulu aga üle 41 000 euro.

Georg Jurkanov annab revisjonikomisjoni liikmena ülevaate revisjonikomisjoni järelalusotsusest EPIKoja majandusaasta 2016 kohta ja teeb revisjonikomisjoni nimel ettepaneku kinnitada EPIKoja majandusaasta aruanne 2016.

MH küsib kas kellelegi täiendavaid küsimusi on ning kuna küsimusi ei ole, siis paneb hääletusele EPIKoja 2016. a majandusaasta aruande.

OTSUS: Konsensusega kinnitatud EPIKoja 2016.a. majandusaasta aruanne.

Päevakorra punkt nr 3.

EPIKoja 2017 tegevuste lühitutvustus.

Anneli Habicht (edaspidi AH) annab ülevaate EPIKoja 2017. a. planeeritud tegevustest (Lisa 5).

MH täiendab, et algselt oli planeeritud 2017.a. läbi viia EDF (European Disability Forum) üldkoosolek, kuid pidime sellest loobuma. Takistuseks sai asjaolu, et üldkoosolekul osalejate hulk oleks jäänud vahemikku 300-400 inimest, kelle hulgas ka palju liikumispuudega inimesi, keda meie hotellid ei oleks olnud võimelised ära majutama.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorra punkt nr 4.

Töötukassa võimalused koolitajatele puudega inimeste ja esindusorganisatsioonide hulgast.

Külliki Bode (edaspidi KB) annab ülevaate Töötukassa tegevustest tööandjate teadlikkuse tõstmiseks puuetega inimeste alal. Üheks tegevuseks on Töötukassa poolt erinevate infopäevade ja seminaride läbiviimine tööandjatele üle Eesti, kuhu on kaasatud puuetega inimestest kogemusnõustajad. Mureks on, et puuetega inimestest nõustajad on vähe ja hetkel ei jõua olemasoleva ressursiga tööandjad piisavalt kiirelt nõustada. KB kutsub üles puuetega

inimesi ja neid ühendavaid organisatsioone osalema Töötukassa hangetes infopäevade ja seminaride läbiviimisel tööandjatele.

ARUTELU:

JL küsib, kas potentsiaalsetel huvilistel on vajalik tunnistus läbitud kogemusnõustaja koolituse kohta.

KB vastab, et sellist nõuet ei ole.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorra punkt nr 5.

EPIKoja uute toetajaliikmete lühitutvustus.

MH informeerib, et hetkel on EPIKojal 48 liiget. 2016. aastal võtsime vastu 2 toetajaliiget-Arengukeskus Avitus ja Eesti Juhtkoorte Kasutajate Ühing. Lisaks neile kahele võtsime tänasel juhatusel koosolekul vastu ka kolmanda toetajaliikme Eesti Üliõpilaskondade Liidu ja seda eesmärgiga, et olla kursis erivajadustega üliõpilaste probleemide ja teemadega ülikoolides.

MH annab sõnajärje üle Anneli Valdmannile, kes tutvustab Arengukeskus Avituse tegevusi (Lisa 6).

MH mainib, et teise toetajaliikme Eesti Juhtkoorte Kasutajate Ühingu esindaja Maarja Haameril ei õnnestunud kahjuks siiski ajaliselt üldkoosolekul osaleda ja seetõttu jääb organisatsiooni tutvustus mõnele järgmisele üldkoosolekule.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Koosoleku protokollimise lõpetab Tauno Asuja ja jätkab Helen Kask.

Päevakorrapunkt nr 6

Puudega inimeste pöördumiste kokkuvõte 2016 ja võimalused koostööks EPIKoja liikmesorganisatsioonidega. Merit Ulvik, võrdõigusvoliniku nõunik.

Merit Ulvik (edaspidi MU) võrdõigusvoliniku nõunik annab ülevaate puuetega inimeste pöördumiste kohta võrdõigusvoliniku poole 2016. aastal. Samuti annab MU ülevaate ÜRO puuetega inimeste konventsiooni PIK järelvalvest. Ettekande slaidid on lisatud üldkoosoleku protokollile (Lisa 7).

ARUTELU:

Puuetega inimeste pöördumised võrdõigusvoliniku poole.

MONIKA HAUKANÕMM (MH): Kui inimene pöördub voliniku poole ning tuvastatakse rikkumine ja tehakse soovitus, siis mis saab edasi? Milline võim on volinikul?

MU: Voliniku soovitusel ja arvamused ei ole täitmiseks kohustuslikud, st volinik ei saa nõuda, et tema soovitusel täide viidaks. Voliniku poole pöördumine on inimese jaoks lihtne ja tasuta ja annab inimesele teadmise, et toimunud on diskrimineerimine, mille volinik saab registreerida. Samuti annab pöördumine julgust oma õiguste eest seista, lisaks saame omaltpoolt inimest nõustada kohtusse või nt töövaidluskomisjoni poole pöördumisel.

MARE ABNER: Siin tuleks tõhustada EPIKoja ja võrdõigusvoliniku omavahelist koostööd. EPIKoda saab omaltpoolt diskrimineerimisega seonduvaid teemasid jõulisemalt survestada ning probleeme teadvustada.

MU: Ka mujal maailmas ei ole voliniku arvamus kohustuslik, vaid tema arvamus saab survestada teisi osapooli muudatusi teha. Eestis see ka nii osaliselt toimib.

JÜRI LEHTMETS (JL): Saan aru, et õige on ikkagi pöörduda ning jätta märk maha, mis annab võimaluse survestada ka teisi.

MU: Sellele kõigele aitab ka kaasa, kui volinik kõik oma arvamused teeb kättesaadavaks avalikkusele.

MH: Kas voliniku arvamused on avalikult kättesaadavad teie koduleheküljel?

MU: Jah, kõik praeguse voliniku arvamused on kättesaadavad veebis, varasema voliniku arvamused valikuliselt.

Ülevaade PIK järelvalvest

ANNELI HABICHT (AH): Kas üks nendest võimalikest järelevalve mudelitest, näiteks nõukogu (MU esitluses), on sama, mida PIK nimetab sõltumatu järelevalve komiteeks?

MU: Põhimõtteliselt küll. Komiteedele on erinevaid vorme, kuhu kaasatakse ka erinevaid osapooli, mitte ainult erivajadustega inimesi. Samas konventsioon ei nõua organi olemasolu, kaasamine võib olla ka läbi ümarlaudade ja nõupidamiste.

ANN PAAL (AP): Kas teil on infot, millised on meie lähisriikide kogemused seoses võrdõigusvoliniku tööga?

MU: Teistes riikides on see paljuski sarnane Eestiga, selles osas, et nõuded ei ole täitmiseks kohustuslikud. Lätis on nt võrdõigusvoliniku töö osa ombudsmani tööst.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt nr 7

Riigikontrolli audit riigi valmisolekust töövõimereformiks, Triin Jõelet, Riigikontrolli audiitor.

Triin Jõelet (TJ) Riigikontrollist tutvustab auditit „Riigi tegevus töövõimereformi ettevalmistamisel“. Ettekande slaidid on lisatud üldkoosoleku protokollile (Lisa 8).

ARUTELU:

ANNELI HABICHT (AH): Auditis väljastoodud kitsaskohad ei ole EPIKoja liikmetele uudiseks, juhtisime tähelepanu neile juba enne reformi. On heameel, et Riigikontroll on ka oma tõendusmaterjali siia lisanud, mis annab meie arvamusel jõudu juurde.

TJ: Riigikontrollil soovitusel ei ole samuti kohustuslikud täitmiseks. Ka Riigikontrolli võim on teemadele tähelepanu juhtida ning tuletada neid asju uuesti meelde. Kindlasti teeme ka meeldetuletuse paari aasta pärast oma järelauditis.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorra punkt nr 8

Hoolekandeteenused AS – erihoolekande teenuste reorganiseerimisest ja võimalused koostööks EPIKojaga. Maarjo Mändmaa, Hoolekandeteenused AS juhatuse esimees.

Maarjo Mändmaa (MM) Hoolekandeteenuste ASist tutvustab erihoolekande reorganiseerimist ning võimalusi koostööks EPIKojaga. Ettekande slaidid on lisatud üldkoosoleku protokollile (Lisa 9).

ARUTELU:

AH: Mis juhtub, kui inimene ei soovi kolimisega kaasa minna?

MM: See on läbirääkimisekoht, meie töötajad motiveerivad. Kui küsimus on piirkonnas, siis püüame leida teise teenusepakkuja. Kogemus näitab, et kui inimene saab uue koha ja piirkonnaga tutvuda, muutub ka tema suhtumine.

JAANIKA KLOPETS (JK): Mis saab, kui selgub, et inimene seal uues kohas ei saa hakkama?

MM: Meie tänane erinevate kohtade valik ja hulk annab võimaluse leida sobiv koht.

ERIKA KIVILOO (EK): Ja kui selgub, et inimene ei saa seal uues kohas ka hakkama, kuhu ta siis liigub?

MM: Kui inimene ei sobi kuhugi, siis lõputu vaidlus ei saa ka kesta. Ka igal teenusepakkumisel on oma piirangud, kuid täna on meil siiski ka valikuid.

EK: Kas eestkostjal on ka siin sõnaõigus?

MM: Jah on, kuid meie näeme sageli ka eestkostjaid, kes on liiga kaitsvad või liiga jõulised.

MARIANNE KUŽEMTSENKO (MK): Kas nende muudatustega tekib siis kohti juurde?

MM: See küsimus puudutab riigipoliitikat. Minu hinnangul tuleb üle vaadata järjekord, disainida ümber teenustepakett ning lähtuda konkreetse inimeste vajadustest. Järjekorda tuleb analüüsida, elame piiratud ressursidega maailmas, kus ideaalseid lahendusi ei ole võimalik luua.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorra punkt nr 9

Kohalike omavalitsuste sotsiaalteenused haldusreformi kontekstis. Kristiina Tuisk, Sotsiaalministeeriumi sotsiaalvaldkonna hoolekande osakonna nõunik. Ketri Kupper, Sotsiaalministeeriumi sotsiaalvaldkonna hoolekande osakonna peaspetsialist.

Kristiina Tuisk (KT) Sotsiaalministeeriumist teeb ülevaate kohalike omavalitsuste (KOV) sotsiaalteenustest haldusreformi kontekstis. Teda täiendab Ketri Kupper (KK). Ettekande slaidid on lisatud üldkoosoleku protokollile (Lisa 10).

ARUTELU:

JAANIKA KLOPETS (JK): Kui te sotsiaaltranspordi teenuse osas käisite KOVides kaardistamas, kas sinna olid kaasatud puuetega inimesed?

KT: Täna käime kaardistamas eestkätt seda, millest KOVidel puudust on.

JK: Ütlesite, et Haapsalus teenusepakkujat ei ole, mis saab nendest inimestest, kes teenust siiski vajavad?

JAAK PIHLAKAS (JP): Haapsalus ei ole eraldi teenusepakkujat, sest linn korraldab teenust ise.

AH: Kui oli meetme voor KOVidele teenuste arendamise osas, siis oli väga vähe taotlejaid, milles oli põhjus?

KT: Peamiselt oli kaks takistust: esimeses voorus oli sees nõue, et KOVid peavad tulema koos taotlema, samuti peab olema varasem kogemus teenuse osutamisel.

AH: Seega need, kes soovisid nõ nullist teenust looma hakata, seda teha ei saanud, kas seda plaanitakse muuta?

KT: Jah, oleme seda mõelnud.

MH: Kas KOVid teavad täna reaalset oma teenuste vajajaid?

KT: KOV teab vajadusest eestkätt siis, kui tema poole pöördub abivajaja. Täna on võimalik KOVil ka saada infot inimeste vajaduste osas. See annab KOVile võimaluse tulevikus paremini planeerida oma teenuste vajadust.

AH: Täna on probleem, et KOV saab andmetele ligi vaid vastava päringuga, mitte ennetavalt.

MH: STAR (KOV andmebaasid) ja SKAIS (Sotsiaalkindlustusameti andmebaas), kuidas nad omavahel lingivad? Meil on erinevad andmebaasid, kuidas nad võiksid omavahel suhelda?

KT: Andmete teema on väga keeruline. On selgelt kaks erinevat põhimõtet andmete osas – üks osa leiab, et andmeid ei peaks väga kergelt kätte saama. Teised leiavad, et andmed peaksid just olema lihtsalt kättesaadavad erinevatele ametiasutustele ning ametnikele.

Tõenäoliselt peaksime tegema sel teemal eraldi arutelu.

AH: EPIKoda näeb, et andmed peaksid olema kiirelt kättesaadavad, inimeste nõusolekuga. Meie inimeste jaoks vähendaks see oluliselt halduskoormust.

KT: Oleme ka seisukohal, et inimestele peaks asjaajamine olema pigem lihtne. Võimalik, et vajame andmete küsimustes ja edasistes protsessides ka EPIKoja ametlikku toetust.

SENTA MICHELSON (SM): Kas on läbi mõeldud, et mis saab edasi, eestkätt kui ESF raha ära lõpeb?

KT: Haldusreform peaks siis läbi olema ning ilmselt vajab ülevaatamist KOVide rahastusmudel tervikuna.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt nr 10

Aruteluring teemal EPIKoja ja EPIKoja liikmesorganisatsioonide kommunikatsioon avalikkusega. Anneli Habicht, EPIKoja tegevjuht.

AH püstitab küsimuse: Kuidas teile tundub, kas EPIKojal ja tema liikmesorganisatsioonidel on vaja hea tahte kokkulepet suhtlemiseks avalikkusega ja meediaga? Kas tuleks leppida kokku, millest sellistes olukordades lähtuda? Eesmärk peaks olema, et meie hääl oleks üheskoos tugevam, samuti on oluline, et maine väljapoole oleks ühtne.

ARUTELU: Ühise arutelu tulemusena leitakse, et organisatsioonid peaksid üheskoos panema paika oma kommunikatsiooni ja sellega seonduvad reeglid. Iga organisatsioon esindab oma sihtgruppi vastavalt enda väljatöötatud strateegiatele. Kui sõna võetakse laiemalt puuetega inimeste küsimustes, oleks oluline üksteist informeerida ja need sõnumid üheskoos läbi mõelda. Seetõttu oleks organisatsioonidele abiks ühtsed põhimõtted kommunikatsioonitegevuste elluviimisel. EPIKoja tegevmeeskond on valmis looma ühiste põhimõtete alust, mida liikmetega saaks edasi arendada.

OTSUS: Võtta informatsioon teadmiseks. EPIKoja tegevmeeskond valmistab ette ühiste põhimõtete aluse kommunikatsiooni osas avalikkusega ning saadab liikmetele tutvumiseks ja kommenteerimiseks.

Koosolekut juhataja: Monika Haukanõmm

Koosoleku protokollijad: Helen Kask ja Tauno Asuja